Regională Hunedoara-Deva

Anul 66
Seria II
Nr. 847

ALBINA

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Joi
19 martie 1964
8 pagini
15 bani

CONSILIUL DE CONDUCERE AL CĂMINULUI CULTURAL

În viața culturală și artistică a satului, căminul cultural ocupă un loc central. Spre el se îndreaptă zilnic mase largi de colectiviști, oameni de vîrste și cu preocupări diferite, pentru a participa la variate și instructive manifestări culturale și artistice, menite să le îmbogățească cunoștințele cultural-științifice, să le educe gustul pentru frumos, să-i mobilizeze în lupta avîntată a construcției socialiste în patria noastră.

Activitatea căminului cultural este coordonată de un consiliu de conducere ce întrunește reprezentanți ai comitetului executiv al sfatului popular, ai organizațiilor de masă, ai instituțiilor locale, profesori, ingineri, medici, deputați, colectiviști — un adevărat „for local suprem" al muncii culturale de masă.

În atenția consiliului de conducere al căminului cultural stau în permanență problemele legate atît de organizarea vieții culturale a satului cît mai ales de conținutul manifestărilor cultural-educative și artistice. El veghează ca activitatea culturală să fie mai strîns legată de sarcinile concrete de producție ale gospodăriilor agricole colective, de preocupările actuale ale maselor de colectiviști. Consiliul de conducere definitivează planurile de muncă ale căminului cultural, sesizează anumite aspecte legate de munca culturală și intervine operativ prin luarea unor măsuri corespunzătoare, dezbate în plenul său cele mai importante probleme ale activității diferitelor sectoare în scopul îmbunătățirii muncii. Iată deci ce multiple sarcini revin consiliilor de conducere ale căminelor culturale, conduse și îndrumate de organele locale de partid.

Sînt desigur multe consilii de conducere care au înțeles de la bun început faptul că ele nu reprezintă o simplă înșiruire de nume pe hîrtie, ci că sînt, sau trebuie să fie, organisme vii, în plină activitate creatoare, cu un stil corespunzător de muncă. Consiliile de conducere își fac astfel simțită prezența în viața culturală a satului, răspunzînd cu cinste, prin fapte, încrederii celor care le-au ales.

Un stil corespunzător de muncă, adoptat de consiliul de conducere, are efecte deosebit de pozitive asupra procesului de activitate, el reflectîndu-se în întreaga viață culturală a satului respectiv. Pornind de la ideea că un consiliu de asemenea factură trebuie să analizeze, să studieze eficiența activității culturale, consiliul de conducere din comuna Păunești, raionul Adjud, acordă o mare importanță dezbaterilor colective asupra diverselor aspecte ale muncii culturale de masă. Constatînd, bunăoară, că în comună își făceau mai greu loc formele noi de activitate culturală, consiliul de conducere al căminului a analizat acest aspect și a luat o serie de măsuri concrete și operative. Nu după multă vreme activitatea căminului cultural s-a îmbogățit și cu alte manifestări decît cele obișnuite, cum ar fi de pildă „Buletinul G.A.C." sau „Almanahul științific" ș.a.

Nu mai puțin interesant este și faptul că multe consilii de conducere au sesizat că în comunele respective nu se desfășoară o activitate zilnică, bogată și, analizînd această problemă, au luat măsurile corespunzătoare, indicînd ce anume manifestări să fie inițiate la căminele culturale. Căminul cultural din Pecineaga, raionul Negru Vodă, și-a îmbunătățit simțitor activitatea în acest sens, desfășurînd acum — datorită sprijinului efectiv al consiliului de conducere — o activitate zilnică, diferențiată.

Din păcate, în multe alte locuri consiliile de conducere au o viață efemeră, „trăiesc" o singură zi, cea de constituire. Uneori ele se întrunesc formal, fără a lua măsuri eficiente, fără a dezbate cele mai importante probleme ce se ridică în viața culturală a satului, stau pasive în fața inactivității căminului cultural care nu polarizează în jurul său intelectualii, colectiviștii și care nu inițiază manifestări culturale și artistice variate. În anul 1963, consiliul de conducere din Orțișoara, raionul Arad, nu s-a întrunit niciodată. Ne mai poate mira faptul că aici activitatea căminului este inexistentă ? Oare nu tocmai consiliul de conducere ar fi trebuit să sesizeze și să ia măsurile necesare pentru ca în munca acestui cămin problemele concrete ale gospodăriei colective să ocupe locul principal ? Desigur că da, pentru că, în fond, tocmai aceasta este menirea lui.

Intelectualii satelor răspund cu cinste și devotament chemării de a se situa în frunte în acțiunea de culturalizare a maselor largi. Pe alocuri însă, numai cîțiva intelectuali desfășoară o susținută muncă culturală neputînd face față, desigur, nici pe departe multiplelor sarcini. O situație curioasă există, de pildă, în comunele Tudor Vladimirescu, raionul Bujoru și Ianca, raionul Făurei, ambele în regiunea Galați, unde conferințele sînt susținute exclusiv de directorul căminului cultural și respectiv de bibliotecar. Nu ar fi fost indicat ca în aceste comune consiliile de conducere ale căminelor culturale să fi dezbătut pe larg problema aportului intelectualilor la viața culturală a satelor respective și să fi luat măsurile cuvenite ?

O importantă problemă de care trebuie să țină seama fiecare consiliu de conducere este repartizarea membrilor săi, pentru a răspunde de un sector sau altul de activitate a căminului cultural, sau pe genuri de manifestări, fiecare antrenînd la rîndul său un larg activ obștesc prin care să se asigure astfel o mai mare diversitate a muncii culturale.

În atenția consiliilor de conducere trebuie să stea de asemenea în permanență varietatea activității culturale, multilateralitatea ei. De aceasta depinde în mare măsură atragerea maselor către căminele culturale, lărgirea sferei de cuprindere. La Ocnișoara, raionul Aiud, activitatea culturală se rezumă însă la o cifră statistică : 126 cititori la bibliotecă. Cu mai multă preocupare și stăruință și aici s-ar putea organiza manifestări culturale, spectacole artistice și alte acțiuni, așa cum de altfel se întîmplă în numeroase locuri, chiar în raionul respectiv, dacă consiliul de conducere ar studia temeinic cauzele acestor deficiențe și ar lua măsuri în consecință.

Aflîndu-ne într-o perioadă de activitate culturală intensă, cu posibilități largi de organizare a unor manifestări culturale diferențiate, consiliile de conducere nou alese trebuie să-și dezvolte simțitor munca, reflectînd mai mult asupra problemelor importante ce le ridică în etapa actuală activitatea cultural-educativă de masă. Ele trebuie să studieze fenomenul cultural educativ, să analizeze profund diverse laturi ale muncii culturale, să intervină operativ pentru înlăturarea unor deficiențe în muncă, să sesizeze noul și să-i facă loc în complexitatea vieții culturale a satului, respectînd indicațiile ca la căminul cultural să existe o bogată activitate, cu o sferă largă de cuprindere în care să fie antrenați toți intelectualii.

Aniversarea în acest an a mărețului eveniment de la 23 August, cînd întregul popor sărbătorește 20 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, prilejuiește activiștilor culturali, instituțiilor culturale intensificarea muncii, îmbogățirea tematicii ei. Consiliile de conducere trebuie să vegheze cu competență pentru ca programele elaborate să fie întocmai respectate și să cuprindă cele mai actuale probleme din viața localităților respective, a gospodăriilor agricole colective, a sectoarelor lor de producție. Numai astfel consiliile de conducere ale căminelor culturale își vor îndeplini într-adevăr menirea.

La răsadnițele gospodăriei colective din Tunari, regiunea București, brigada legumicolă lucrează la pregătirea răsadurilor pentru grădină

DIN SUMAR:

La o fază raională
pag. a 2-a

Recolte sporite și de calitate
pag. a 3-a

Lauda munților (I)
de CONST. PRISNEA

Secretara
fragment de roman de P. SĂLCUDEANU
pag. 4-5

Eroi ai clasei muncitoare
pag. a 6-a

În cadrul celui de al VII-lea concurs, artiștii amatori ai căminului cultural din Dorna Cîndrenilor pregătesc un program cu brigada artistică de agitație. În fotografie : moment de la una din repetiții

În vîltoarea jocului. Iată un frumos moment din suita de dansuri pregătită de echipa-casei raionale de cultură din Caransebeș-Banat

LA O FAZĂ RAIONALĂ

PE SCENA CONCURSULUI

Duminică de martie... În Satul Lung de la poalele Tîmpei, fulguiește rar zăpada. Vîntul rece șuieră și învîrte fulgii în aer. E o vreme de stat în casă și totuși pe ulițele satului forfota e mare încă de dimineață. Peste tot întîlnești grupuri de oameni îndreptîndu-se din toate direcțiile spre centrul satului. Aici, pe scena căminului cultural și-au dat întîlnire artiștii amatori din multe sate și comune, să-și înfrunte măiestria în cîntec, dans și spectacole de brigadă, în cadrul fazei raionale a celui de-al VII-lea concurs.

Satul își așteaptă oaspeții așa cum se cuvine, cum a intrat în tradițiile concursurilor. Căminul cultural e pregătit sărbătorește. La intrare fîlfîie drapele, iar între ele o urare de bun sosit, de succes în întrecere artiștilor amatori. Oaspeții sosesc într-una. Sosesc brigăzile artistice din Araci și Feldioara, dansatorii din Hăghig, Crizbav și Vîlcele, orchestra și fanfarele din Hălchiu și Bod și soliști din alte așezări.

De dimineață pînă seara pe scena căminului cultural din Satul Lung s-au perindat zeci și zeci de artiști amatori, prezentînd spectacole și culegînd aplauzele entuziaste ale celor peste 500 de spectatori care au umplut sala tot timpul.

Au plăcut cel mai mult și au fost aplaudate pentru măiestria lor orchestrele și fanfarele. Fanfara căminului cultural din Hărman a interpretat la un înalt nivel artistic „Azi cîntă marile furnale" de Sabin Drăgoi, un potpuriu din „Vînzătorul de păsări" de Karl Zeller și polca „Două surori" de Vejvroda. Fanfara din Bod a încîntat publicul prin felul în care a executat „Teodora" de Ceaikovski, iar orchestra semisimfonică a gospodăriei de stat din Hălchiu a delectat asistența cu bucata „Marș florentin" și altele.

Unele spectacole prezentate de cele patru brigăzi artistice (Araci, Podul Olt, Hărman și Feldioara) ridică probleme legate de textul prezentat și de interpretare. Dintre brigăzile artistice participante la acest concurs, o surpriză plăcută a constituit felul cum s-a prezentat cea din Feldioara. Textul programului „Oglinda comunei noastre" a fost o adevărată oglindă a realizărilor și preocupărilor actuale ale colectiviștilor din această comună. Mișcarea pe scenă, varietatea genurilor folosite în program, solo-urile, dueturile și trio-urile executate bine de cîntăreții brigăzii, au contribuit la realizarea unui spectacol bun, unanim apreciat. Din spectacolul „Cîntăm satul nostru" prezentat de brigada din Araci (text șablon, monoton) a reieșit graba cu care s-a elaborat programul și graba cu care s-au pregătit interpreții. Din programul prezentat de brigada artistică din Podul Olt oamenii din sală n-au putut afla nimic despre viața din acest sat, despre realizările, preocupările și aspirațiile colectiviștilor. De ce ? Pentru că această brigadă, cu atîția interpreți talentați și entuziaști a prezentat cuvînt cu cuvînt un text dintr-o broșură editată de Casa regională a creației populare din Brașov. Nici o localizare sau vreo adaptare, nici un nume al vreunui om din sat n-a figurat în acest spectacol care de altfel a fost bine interpretat. Brigada artistică din Hărman a avut la îndemînă un text bun, înfățișînd aspecte semnificative din gospodăria colectivă, din toate cele patru anotimpuri. Interpretarea însă a lăsat uneori de dorit (așezarea cîteodată uniformă a brigăzii, mișcarea în scenă, unii interpreți au avut un joc rigid și au rostit textul în mod mecanic).

O notă bună merită solista Elvira Nuțu pentru interpretarea cîntecelor „M-am suit pe dealul Clujului" și „Satul e grădină dulce", iar solista Viorica Vărgan pentru executarea cîntecelor „Hai flăcăi din multe sate" și „Bade, pălărie nouă". Ambele soliste au dovedit un simț deosebit pentru interpretarea cîntecelor populare.

Din punct de vedere numeric cel mai bine reprezentate la această fază de concurs au fost echipele de dansuri. Șapte formații din șase comune și sate s-au întrecut pe scena căminului cultural din Satul Lung și unele dintre ele (Hărman cu suita de dansuri populare și echipa de femei din Satul Lung) au plăcut spectatorilor. În general formațiile de jocuri s-au prezentat cu echipe avînd un număr redus de dansatori (Hăghig, 6 perechi, Vîlcele, 7 perechi, cea din Hărman, 8 perechi). A șocat felul în care echipa de dansuri din Crizbav, formată numai din fete, a rezolvat lipsa băieților din formație. Șase fete purtau cizme, executînd figurile pe care trebuiau să le execute băieții la dans.

În raionul Sf. Gheorghe faza raională a concursului se va desfășura și în alte trei centre. Ar fi bine dacă Comitetul raional pentru cultură și artă și Casa raională de cultură ar da un ajutor mai substanțial formațiilor ce se vor prezenta la întreceri, pentru ca ele să se prezinte la un nivel artistic corespunzătoare acestei faze.

SOȚII CRISTEA

I-am văzut pe soții Cristea, colectiviști din Podul Olt, interpretînd un moment din programul de brigadă. Erau numai ei pe scenă. Jucau degajat, firesc, cu o sinceră trăire a rolurilor. Ion Cristea interpreta pe un brigadier, iar Zena Cristea era și pe scenă soția lui. Conflictul dintre ei viza o problemă de muncă și de conștiință. El, brigadier, se străduia s-o convingă să intre să lucreze la ferma de porci. Ea nici nu voia să audă de așa ceva. Cum ? Ea, soție de brigadier, să fie îngrijitoare de porci ?

Timp de cîteva minute jocul acestor doi colectiviști, soț și soție în realitate și în rolurile pe care le interpretau, a reținut atenția spectatorilor, cucerind aplauze chiar la scenă deschisă. Rosteau cu multă simțire replicile, interpretau rolurile ca adevărați artiști. Ion Cristea, un om subțirel, de 35 de ani, vorbea calm, avea gesturi liniștite ca omul cumpătat și convins de adevărul lui. Zena, o femeie mărunțică, vorbea repezit, era nervoasă și contrariată. Așa cum trebuia să fie în rol. Dar pînă la urmă și-a dat seama că brigadierul, soțul ei, avea dreptate.

Nu numai în acest moment al brigăzii au jucat bine soții Cristea. În decursul întregului spectacol ei au fost printre cei mai buni interpreți și animatori ai brigăzii.

I-am văzut și după spectacol, în cabina artiștilor, împreună cu întreaga brigadă. Amîndoi erau mulțumiți și ochii le străluceau cînd învățătoarea Ana Șerban, instructoarea formației, i-a felicitat : „Ați fost foarte buni. Mai buni decît m-am așteptat". Ion și Zena au ascultat-o, le-a părut bine de laudă, apoi au devenit gînditori. După cîtva timp el spuse : „Tovarășă învățătoare, textul pe care l-am interpretat noi, l-am luat dintr-o cărticică tipărită, iar celelalte brigăzi au avut fiecare textul lor bătut la mașină. Am auzit de satul lor și de colectiva în care lucrează. Noi n-am rostit nimic pe scenă despre noi".

— Satul nostru e mic și sîntem doar doi învățători — a încercat să motiveze instructoarea.

— De jucat și cîntat, după cîte s-a văzut, știm și noi — i-a răspuns Ion Cristea — dar un program al nostru oare n-am putea întocmi ? Să încercăm, tovarășă învățătoare — spuse el calm și hotărît. Să încercăm. La nevoie o să vă ajute întreaga brigadă...

Sosise timpul de plecare... În drum spre casă poate că au continuat discuția despre această problemă. Și poate că în curînd brigada artistică din Podul Olt se va prezenta pe scena căminului cultural cu un text propriu, care să oglindească viața și munca colectiviștilor din sat.

Cortina de-abia se lăsase. Aplauzele încă nu conteniseră, iar spectatorii mai expansivi își manifestau entuziasmul cu cîte un „Bravo Feldioara!" ce se auzea prelung din diferite colțuri ale sălii, cînd tinerii din brigadă ascultau chiar pe scenă primele aprecieri despre felul cum au jucat. Instructoarea lor, o femeie blondă, cu trăsături energice, în jurul căreia se strînseseră interpreții din brigadă, a stat tot timpul spectacolului în culise. A făcut pe regizorul și sufleorul și cîndvera nevoie, chiar pe „dirijorul", dînd tonul în șoaptă celor care urmau să cînte. A trăit clipă de clipă împreună cu ei emoțiile și încercările scenei, iar acum apreciază spectacolul și vorbește de fiecare interpret în parte. „A mers binișor, copii, dar ați avut și scăpări. Unele chiar destul de serioase". Acestea sînt primele ei cuvinte.

Cine-s artiștii din brigadă ?

— Tu Popister ai cîntat bine și te-ai mișcat firesc și degajat pe scenă. Dar atunci cînd ai rostit : „Eu vă arăt clișeul, iar voi ghiciți eroul", parcă ai uitat că ții în mînă un aparat de fotografiat și că vorbești cu ceilalți interpreți. Tot timpul te-ai uitat la spectatorii din sală. N-a fost bine...

Eugenia Moldovan, femeia care le vorbește acum despre unele părți mai slabe ale spectacolului, e medic veterinar și nu numai instructoarea brigăzii, ci și autoarea textului cu care s-au prezentat la concurs. Cu tînărul cel vioi căruia i-a făcut observație și care-o ascultă atît de atent are preocupări comune nu numai în privința brigăzii artistice, ci și profesional. Iosif Popister e tehnician zootehnist în gospodărie și a terminat școala tehnică veterinară din Feldioara, unde Eugenia Moldovan e profesoară.

— Tovarășă instructoare, auziți cum ne aplaudă ? — spuse deodată un tînăr brunet, înalt și voinic, voind de bunăseamă să arate că micile scăpări n-au influențat totuși reușita spectacolului.

— A mers binișor. V-am spus-o doar. Dar putea fi și mai bine. Noi trebuie să vedem ce mai avem de corectat în jocul nostru, măi Balace, — răspunse instructoarea, făcîndu-i și lui cîteva observații în legătură cu interpretarea.

Ion Balace, unul dintre interpreții de seamă ai brigăzii și totodată unul dintre harnicii îngrijitori de viței din gospodărie, e atent la vorbele ei și își dă seama că are dreptate. Își aduce aminte că o dată a ieșit în fața scenei mai tîrziu decît trebuia și era cît pe-aci s-o încurce și pe partenera lui cu care avea de cîntat un duet.

Din cei unsprezece interpreți ai brigăzii din Feldioara, nouă sînt colectiviști. Cu toții privesc activitatea lor pe tărîm artistic cu multă seriozitate și răspundere. Tehnicianul zootehnist Iosif Popister e apreciat de colectiviști pentru felul cum lucrează în producție, cum îi ajută să-și însușească cunoștințele legate de munca lor (a vorbit și la stația de radioficare din comună despre îngrijirea animalelor), cît și pentru activitatea în brigadă, pe scena căminului cultural. Ion Balace nu e numai un talentat interpret, se cunosc și rezultatele lui în muncă. Membrii brigăzii știu exact cu cît a depășit sporul de greutate la viței pe care-i îngrijește și sînt mîndri de el. Elisabeta Pirtea, una din cele mai bune cîntărețe a brigăzii, e și o harnică muncitoare în brigada întîia de cîmp. Anul trecut a realizat peste 300 zile-muncă. Și ceilalți interpreți sînt harnici colectiviști și buni artiști amatori. Cu toții sînt animați de dorința de a obține rezultate cît mai bune în producție cît și pe scena căminului cultural.

Pagină redactată de R. IARAI

Interviul nostru

RECOLTE SPORITE ŞI DE CALITATE

Interviul nostru cu tov. ing. MIHAI DUMITRAŞCU din gospodăria agricolă colectivă „Drumul belşugului" din comuna Leu (regiunea Oltenia) are ca temă felul cum s-a pregătit această gospodărie colectivă pentru campania agricolă de primăvară. Şi, fiindcă soarta recoltei o hotărăsc în primul rînd oamenii, prima întrebare a fost următoarea :

— *Cum s-au pregătit colectiviştii din gospodăria dumneavoastră pentru ca în acest an să facă toate muncile agricole la un nivel agrotehnic cît mai înalt ?*

— Aşa cum s-au petrecut lucrurile în toate satele ţării noastre, şi în gospodăria colectivă din comuna Leu a fost organizat în timpul iernii învăţămîntul agrozootehnic. În cadrul cercurilor pe specialităţi (cultura plantelor, creşterea animalelor, legumicultură) colectiviştii au fost înarmaţi cu cunoştinţe variate şi folositoare. Învăţămîntul este acum pe sfîrşite, şi putem spune că rezultatele sînt destul de bune. Mulţi colectiviştii printre care Ilie Răduşanu, Ilie Cîrcea, Stancu Andreiaş, Marin Şt. Predescu, Marin Diaconu, cunosc bine problemele specifice sectorului lor de activitate şi muncesc cu sîrguinţă pentru introducerea noului în producţie.

O contribuţie de seamă la îmbogăţirea cunoştinţelor agrotehnice au căminul cultural şi biblioteca din comună. La căminul cultural s-au ţinut o serie de conferinţe cu caracter agricol şi s-au organizat mai multe manifestări culturale care au avut drept scop să dezvolte la colectivişti dragostea faţă de muncă, faţă de avutul obştesc etc. De asemenea, din cărţile împrumutate de la bibliotecă, colectiviştii au avut putinţa să-şi lărgească orizontul politic, cultural şi să-şi îmbogăţească simţitor cunoştinţele profesionale.

Toate acestea fac ca oamenii să înţeleagă acum mai bine sarcinile ce le stau în faţă şi să muncească cu mai multă rîvnă pentru ducerea lor la bun sfîrşit. În general putem spune că problema sporirii producţiei vegetale şi animale şi a îmbunătăţirii continue a calităţii produselor stă în permanenţă în centrul atenţiei colectiviştilor.

— *Aţi amintit de preocupările colectiviştilor pentru sporirea producţiei şi îmbunătăţirea calităţii recoltelor. V-am ruga să ne spuneţi care sînt principalele culturi din gospodăria dumneavoastră colectivă şi ce măsuri tehnico-organizatorice aţi luat pentru realizarea sarcinilor de plan.*

— Gospodăria colectivă „Drumul belşugului" are 2 370 hectare de teren arabil, în majoritate fiind brun-roşcat de pădure podzolit. Mai avem şi ceva terenuri nisipoase. Principalele culturi sînt : grîul, porumbul, sfecla de zahăr şi floarea-soarelui.

Pentru efectuarea la timp a muncilor agricole de primăvară, am încheiat din vreme contract cu S.M.T. Circea şi am procurat toate seminţele de care avem nevoie. Aşa, de pildă, am ridicat de la Agroxem 9 tone sămînţă de porumb H.D. 206, H.D. 208 şi H.D. 311. Restul seminţelor necesare sînt din producţie proprie.

O problemă importantă pentru noi este fertilizarea solului, deoarece pe terenurile brun-roşcate de pădure podzolite nu se pot obţine recolte mari dacă nu se administrează şi îngrăşăminte. În acest scop, pînă acum au fost transportate în cîmp peste 800 tone gunoi de grajd, iar în zilele următoare vom mai transporta încă circa 200 de tone. De asemenea, pentru îngrăşarea terenurilor ce vor fi cultivate cu sfeclă de zahăr şi floarea-soarelui, s-au procurat 50 de tone de superfosfat.

Toate seminţele necesare pentru însămînţările de primăvară au fost condiţionate, iar uneltele au fost reparate.

Avem şi 15 hectare de grădină. Pentru producerea răsadurilor s-au însămînţat 240 m.p. diverse legume (roşii, varză timpurie, ardei) în paturi calde, plus 120 m.p. în bordeie-seră.

— *După cîte ştim, gospodăria dumneavoastră are şi un sector zootehnic destul de dezvoltat. Ce ne puteţi spune despre măsurile luate în vederea asigurării bazei furajere necesare acestui sector ?*

— Asigurarea hranei animalelor în gospodăria noastră colectivă e o problemă destul de spinoasă. Nu avem păşune şi asta ne obligă să găsim soluţii pentru rezolvarea acestei probleme importante. De aceea şi în acest an vom introduce conveierul verde, în care scop vom însămînţa 23 hectare de secară masă-verde, 10 hectare de borceag, 10 hectare de ovăz, 16 hectare de porumb furajer şi 10 hectare iarbă de Sudan. Vom mai însămînţa, de asemenea, 54 hectare de lucernă, 55 hectare porumb pentru siloz etc.

— *Ce posibilităţi există în gospodăria dumneavoastră colectivă pentru mărirea suprafeţelor cultivabile şi folosirea mai raţională a unor terenuri ?*

— Suprafeţe prea mari de terenuri neproductive nu avem. Totuşi, în această primăvară vor fi redate agriculturii o serie de parcele de teren care acum sînt încă slab productive sau cu totul neproductive. Aşa, de pildă, s-a început defrişarea a circa 3 hectare de mărăcini la locul denumit Modru. Se vor desfiinţa aproximativ 4 hectare de drumuri nefolositoare în partea de hotar Cuculeanu şi vor fi curăţate de cioate şi pietre alte suprafeţe de teren.

De asemenea, pentru a da o folosire mai raţională unui teren de 10 hectare, în această primăvară vom începe lucrările de amenajare a unui iaz pentru peşte. Devizul pentru această lucrare este întocmit şi aşteptăm numai timpul favorabil să ieşim la lucru.

S. LAZĂR

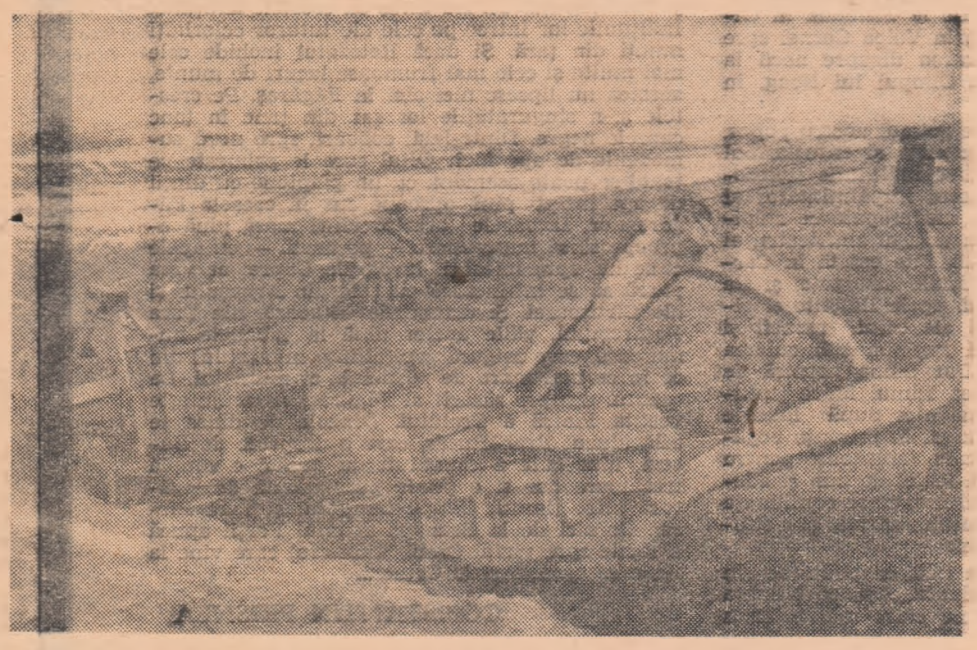

Şantierul nr. 4 de hidroameliorații, grupul Asache-Slobozia. Lucrări de indiguire pentru redarea a 6 000 hectare teren agriculturii

VETERANII

Zorile nici nu se ivesc bine, că Lixandru Gherghin din Leordeni-Argeş se şi grăbeşte către ferma de taurine a gospodăriei colective. Cîte un vecin sculat cu noaptea-n cap îl vede şi-i zice :

— Ce faci, moş Lixandre, ţi s-a stricat ceasul sau te-ai certat cu hodina ? Că după cîte ştiu, programul dumitale începe la ora 5. Mai e pîn'-atunci.

— Hodina mea e liniştea, răspunde moş Gherghin oprindu-se în loc numai atîta cît să nu piardă prea mult timp. — Dacă ştiu că la grajd merg toate bine, se cheamă că sînt liniştit şi hodinit. Altminteri, nu-mi prieşte nimica.

— Spune mai bine, i-o întoarce vecinul, că la anii dumitale te scoli ca huhurezii. Iată şi eu, de la două în sus nu-mai am somn. Îmi fuge.

Moş Gherghin nu e de acord cu acest punct de vedere. Nu, la el nu este numai lipsa de somn. Altceva îl mînă zilnic la fermă cu mult înaintea programului. Dacă n-ar fi aşa, ar sta acasă pe marginea patului sau pe lîngă plita cu cruţi şi n-ar pleca decît la ţară. Vezi, chiar aşa trebuia să fie răspunsul vecinului, dar i-a venit ideea prea tîrziu...

Îngrijitorul care a fost la viţei înaintea lui Lixandru Gherghin era un lasă-mă să te las. Se vedea cît de leneş şi nepriceput era, după felul cum risipea lucerna, trifoiul şi borceagul. În primele săptămîni de iarnă, căra la furaje cît putea (şi alţi îngrijitori făceau tot aşa). Din iesle, prisosul cădea pe cărămidă, vita îl juca în picioare şi apoi se tologea pe el. Se pierdeau mii de lei. Nu mai era nevoie de paie ! Leneşul scăpa de o treabă. Cînd da să se desprimăvereze, începeau văicărelile : „Aoleu, nu mai avem furaje !" Vitele slăbeau. Se pierdeau alte mii de lei.

Azi aşa, mîine-aşa... ulciorul nu merge de multe ori la apă. S-a ţinut o adunare generală, în gospodărie s-au făcut unele schimbări. Între altele, au fost înlocuiţi îngrijitorii necorespunzători şi a fost numit un responsabil cu furajele. Oamenii şi-au adus aminte şi de Lixandru Gherghin, care, înainte vreme, o bună parte din viaţa lui a argăţit pe la fermele de vite ale boierilor. „Se pricepe şi e-n putere, au zis oamenii. Numai să vrea, şi-l aducem la viţei".

— Uite, moş Lixandre, i-a spus preşedintele, ne-am gîndit să-ţi dăm în primire un lot de viţei.

— Primesc, a zis Gherghin. Să veniţi zilnic şi să vedeţi viţeii...

Astea s-au întîmplat în vara trecută. De atunci, s-au schimbat multe la grajdul viţeilor. Întîi şi-ntîi, nu se mai face risipă de furaje. N-ai să găseşti un fir de lucernă sau de borceag pe jos. Cu uruiala de porumb se umblă ca şi cu aurul.

Moş Gherghin furajează viţeii aşa cum a învăţat la cercul „Creşterea animalelor" unde s-a înscris împreună cu alt veteran, Nicolae Pănoiu, responsabilul cu furajele, fost muncitor petrolist ieşit la pensie în vara trecută. („Nu puteam să stau degeaba acasă, zice Pănoiu, aşa că am trecut de la utilajul petrolier la furajele astea pe care, ca om al cîmpului, le ştiu de mic copil şi le învăţ acum mai bine la cursuri").

Rotunzi ca pepenii sînt viţeii îngrijiţi de Gherghin ! El îi ştie pe nume şi îi strigă la biberon, iar viţeii se aliniază şi ţin rîndul într-un fel greu de crezut dacă nu i-ai vedea. S-a întîmplat ca un viţel, Creţu, să fie fătat de neleapcă. Era firav şi tremura tot, gata să se frîngă. Moş Gherghin l-a îngrijit atît de bine, că după cîteva zile nimeni nu-l mai putea deosebi pe Creţu de ceilalţi viţei. Numai Gherghin îl cunoaşte. Este unul dintre „secretele" sale.

. . . . . .

Ora 4 dimineaţa. Gherghin vine ca de obicei la fermă. Trece întîi pe la viţei, apoi îşi face „rondul" prin toate celelalte grajduri. Dintr-o despărţitură, îl strigă cineva :

— Dă fuga, moş Lixandre ! Bine c-ai venit.

Este îngrijitorul de noapte.

— Hai moşule, dă fuga, că mă căznesc cu „Fetiţa".

Pe îngrijitor l-au trecut toate sudorile. Nu mai ştie ce să facă. „Fetiţa", o vacă de talie mai mică, nu poate să fete. S-a lungit pe paie şi răsuflă anevoie.

— Ce-are, mă ? face Gherghin îngrijorat, suflecîndu-şi mînecile.

— Nu ştiu, moşule.

— O fi prea mare viţelul. Asta trebuie să fie. Hai s-o ajutăm. Pune mîna, îl scoatem noi.

. . . . . .

A doua zi, pe drum.

— Bună dimineaţa, moş Lixandre !

— Bună dimineaţa, vecine. Da-ncotro ?

— La gară. Auzi, moşule...

— Ei ?

— Mi-a povestit nea Pănoiu întîmplarea cu viţelul ăla care nu putea ieşi de mare ce era. E-adevărat ?

— Adevărat.

— Atunci, ştiu că v-aţi canonit ! Ce s-ar fi făcut singur îngrijitorul de noapte ?...

Zicînd acestea, vecinul trece mai departe. Gherghin cată lung în urma lui.

— Hm, fir-ar să fie ! Acu' nu mă mai întrebi de ce plec cu noaptea-n cap ? !

NICOLAE CULCEA

SFATUL BELŞUGULUI

Priviţi !... Se pregăteşte primăvara,
Să vină iar din zările senine...
Ne pregătim şi noi, cu toată ţara,
S-o întîmpinăm aşa cum se cuvine !

Versurile acestea au răsunat, zilele trecute, în sala de festivităţi a nouului sediu de cămin cultural din comuna Cuza-Vodă, raionul Călăraşi, rostite de membrii brigăzii artistice de agitaţie. Se aflau pe scenă tineri colectivişti — mulţi dintre ei, fruntaşi în gospodărie. Iar cuvintele lor sunau ca un angajament. Un angajament pe care colectiviştii din comună sînt hotărîţi să-l ducă la îndeplinire. Acum, cînd puţine zile îi mai despart de declanşarea campaniei agricole de primăvară, ei aşteaptă cu nerăbdare să pornească în marea bătălie a belşugului pentru a dobîndi recolte cît mai bogate. Şi, după cum spuneau şi artiştii amatori în cîntecele lor, primăvara nu-i găseşte nepregătiţi. În timpul iernii, peste 300 de colectivişti au urmat cursurile în cadrul învăţămîntului agricol de masă, înarmîndu-se cu noi învăţăminte, care le vor fi acum de mare folos pe întinsele tarlale ale gospodăriei.

Iar, ca buni gospodari ce se află, oamenii s-au gîndit ca înainte de a porni la muncă, să se mai adune o dată la cămin să stea la sfat cu tovarăşul Gheorghe Predescu, inginerul agronom al gospodăriei. Întîlnirea fusese stabilită pentru orele 5 după masă. Dar încă de pe la patru şi jumătate, sala căminului gemea de lume.

— Să vedem mai întîi — a început inginerul — cum am înţeles noi să folosim lunile de iarnă pentru a face o bună primire primăverii care acum bate la uşă. Să ascultăm mai înainte de toate cuvîntul celor ce lucrează în atelierele gospodăriei.

În această privinţă veştile sînt din cele mai bune. Cei de la fierărie, de la atelierul de reparaţii mecanice, de la rotărie au anunţat cu mîndrie că în momentul de faţă semănătorile mecanice, plugurile, grapele şi boroanele sînt toate revizuite şi bine reparate, gata oricînd să pornească la cîmp.

— Au făcut treabă bună meseriaşii noştri ! s-a auzit un glas.

— ...Dar nici noi, ceilalţi, nu ne-am lăsat mai prejos !

Toţi colectiviştii şi-au îndeplinit datoria : seminţele au fost din vreme selecţionate, făcîndu-se totodată încercarea puterii de germinare ; gunoiul a fost cărat în cantităţi suficiente pe tarlale.

Nici cei de la grădina de legume, nici cei de la livadă nu au stat degeaba. La grădină s-a făcut semănatul în răsadniţe, iar la livadă nu a fost uitat stropitul de iarnă al pomilor.

— Aţi muncit bine în timpul iernii — spune inginerul. Dar să vă vedem şi acum, primăvara !

Şi pentru ca oamenii să fie cît mai bine pregătiţi, inginerul le reaminteşte ce au de făcut în zilele ce vor urma. El le vorbeşte despre importanţa grăpatului ogoarelor pentru menţinerea apei în pămînt, despre grăpatul grîului bine înrădăcinat, precum şi despre tăvălugirea grîului descălţat sau desrădăcinat. Cuvintele inginerului sînt ascultate într-o linişte deplină. Sfatul de astăzi — în care şi-au spus cuvîntul numeroşi colectivişti, printre care şi preşedinta gospodăriei, şi brigadierii Gheorghe Costea şi Gheorghe Florea poate fi numit un sfat al belşugului.

I. SMĂRĂNDOIU

Laude munților I.

„Nu lăsați să treacă zadarnic anii voștri. Dacă nu sînteți vînători și pescari, puneți mîna pe toiag și colindați moștenirea aceasta...“
DESPRE ACEASTA ȚARĂ...

MIHAIL SADOVEANU

Acestor îndemnuri nu le-am putut da răspunsul cuvenit, decît după ce am păşit pragul celei de-a cincea clase a liceului din oraşul în care bulevardul, grădina publică şi Teatrul de stat poartă numele lui Eminescu.

Atunci am făcut cea dintîi excursie adevărată, ieşind din hotarele Agaftonului şi Leordei, ale Voronei şi Hîrlăului. În vara aceea am ajuns la Cîmpul Lung. Mai bine zis în Capul satului. De aici de pe malul Moldovei am văzut pentru prima dată munții. Şi nu munți mititei, obişnuiți, cogeamite Rarău, cu Pietrele Doamnei aşezate drept cunună pe fruntea uriaşului. Într-o noapte fără lună, după un drum care s-a sfîrşit pe la trei dimineată, la picioarele Pietrelor Doamnei ne-ncălzeam spinările la un foc în care piriiau crengi mari de brazi uscați. Spre ziuă, pe o potecuță spînzurată de peretele vertical al Pietrei Zimbrului, am coborît către schitul din poiana Chirilului. De aici pe un alt drum, de data asta fiind ziuă, mi se părea cu mult mai bun decît cel pe care venisem noaptea, am luat-o spre cabană, oprindu-ne — preț de ne-am potolit setea — la Izvorul rece. De pe drumul acesta am văzut în prăpastie, un fir neastîmpărat de argint. Era Bistrița.

Pe valea ei aveam să intru cîțiva ani mai tîrziu, călătorind cu Victoria Lipan, de la Tarcău la deal, în căutarea lui Nechifor Lipan pălit cu „Baltagul“. Mi-a rămas din această primă lectură — în afară de chipul strașnic al Victoriei, povestea de la Piatra Teiului, fuga săniilor cu nuntașii pe apa înghețată a Bistriței și o imagine a Dornelor, pe care nici un profesor de mai tîrziu nu mi-a mai putut-o completa. „Dornele-s numai pirae, numai munțișori cu brazi, numai tăpșani și aşezări de sate. Cîte neamuri, atîtea Dorne...“

Şi tot pe atunci intrasem în „Munții Neamțului“ şi de mînă cu părintele Ghermănuță „pe drumuri de munte“, în urma Maicii Filofteia, cea „mireană la trup şi numai la cap călugăriță“, către Horaița, „pe poteca Ciungilor, spre Sihla şi Sihăstria, spre Pipirig şi către înălțimile Hălăucei.

De aici de undeva, am privit cu Hogaş, pentru întîia oară Ceahlăul... „cu nenumăratele sale turnuri de stînci, săpate pe adîncul cerului... cu un fantastic castel de aur zidit de mîna fermecată a unui vrăjitor din povești...“ Cam tot atunci „Priveam fără de țintă-n sus / Într-o sălbatecă splendoare / Vedeam Ceahlăul la Apus, / Departe-n zări albastre dus, / Un uriaş cu fruntea-n soare“. (G. Coşbuc — Vara).

Am intrat pe „Valea Frumoasei“. Au trecut de atunci douăzeci şi cinci de ani.

★

După eliberare am colindat cu treburi sau fără — mai mult cu treburi decît fără — munții cu pădurile, văile cu apele în căutare de cărări potrivite pentru drumuri viitoare sau de închisori naturale unde apele pot fi mai uşor zăgăzuite adunate în „haituri“ şi gospodărite mai bine la vreme de nevoie.

Aşa am intrat la Valea Putnei sub Giumălău sau la Dornişoara ; la Brodina, de unde-am trecut cu caii în valea Sucevei, la Izvoarele ei.

Am colindat pădurile din jurul Ceahlăului şi nu o dată am poposit la vărsarea Negrişoarei în Neagra. M-am învrednicit să intru pe valea Tarcăului pînă mai sus de Ardeluța şi mi-am făgăduit în mai multe rînduri să trec pe poteci anume pîn-la Asău în valea Trotuşului.

Şi cine n-a privit măcar o dată Bucegii aducîndu-şi aminte de versiunile lui Şt. O. Iosif :

Mă chiamă-n zare munții, munții mei !
Ce dor, ce dor adînc mi-era de ei !
(Icoane din Carpați)

Pentru ca privindu-i mai îndelung, versurile să se continue în amintirea-i :

Stă Caraimanul-negurat
Moşneag în veci cu fruntea sus...

N-am să uit niciodată cu cît chin şi osteneală dar şi cu cîtă bucurie am urcat la Piatra Arsă. Eram în drum spre Vîrful cu Dor şi poate şi acum versurile :

Din culmea Vîrfului cu Dor
Mă uit în zări senine
Şi iar m-apucă aprig dor
Odorul meu, de tine

se cer chemate, mărturie a acestei ascensiuni peste ani şi ani.

Şi de cîte ori m-am descoperit în faţa Ceahlăului salutînd Toaca, Ocolaşul mare, Panaghia sau odihnindu-mi ochii pe Piciorul Şchiop — sau în alte dăți defilînd pe Valea Prahovei prin faţa Bucşoiului, a Omului, Coştilei şi Caraimanului nu i-am dat dreptate aceluia care spunea că-ntrînşii „au împietrit parcă îndrăzneli de gîndire singuratice“, şi de cîte ori, bucuros că vreun păstrăv s-a lăsat înşelat de nada mea ticăloasă, ascultînd murmurul neostoit al apei îmi confirmam învăţătura mai veche că „apele zvonesc cîntarea vieţii etern înnoite“.

★

Înainte de Simeria, din şoseaua ce duce către Deva se desprinde un drum, care prin Călan ajunge la Haţeg. De aici şoseaua o ia către Sarmisegetuza romană şi către Poarta de Fier a Transilvaniei pentru ca să ajungă în cele din urmă la Caransebeş. Înainte de a coborî de pe înălțimile dealurilor îmbrăcate cu minunatul parc al Haţegului ţi se deschide în faţă o covată uriaşă, un şes neaşteptat străjuit înspre miazăzi de masivul impozant pînă la grandios al Retezatului. Ne aflăm în ţara Haţegului.

De la Haţeg noi o luăm însă nu spre Sarmisegetuza, ci pe drumul Petroşenilor. După numai cîţiva kilometri un drum de ţară ne va duce spre Rîul de Mori.

De la Rîul de Mori, se vede în dreapta, sub poala pădurii o aşezare veselă, colorată. E Clopotiva. Dincolo de Clopotiva nu departe spre apus drumul te duce la Sarmisegetuza, întîlnindu-se cu şoseaua ce vine de la Haţeg către Caransebeş. Noi continuăm însă pe drumul forestier de curînd construit, înlocuind vechiul drum greu practicabil, şi care e aşa de neted, că pare asfaltat. Din loc în loc grupe de lucrători continuă finisarea lui. Într-un peisaj, care la fiecare cotitură capătă altă înfăţişare, drumul urcă liniştit din bazinul Haţegului pînă aproape de opt sute de metri altitudine sub peretele Retezatului în apropierea unuia dintre principalele şi puţinele puncte de intrare în masiv : Gura Zlatei. Spun puţinele puncte de intrare pentru că masivul acesta ce se întinde pe o suprafaţă de aproximativ opt sute cincizeci de kilometri pătraţi este străbătut doar de două magistrale turistice — una cu intrarea dinspre răsărit la Hobiţa şi ieşirea fie la Tismana în Oltenia, fie peste Godeanu prin Valea Cernei spre Herculane şi alta cu intrarea dinspre nord la Nucşoara şi ieşirea pe la Cîmpul lui Neag, în valea Jiului romînesc.

La Gura Zlatei vom face primul nostru popas. Vom vedea mîine dacă puterile şi entuziasmul ne vor ajuta să urcăm către înălţimile Retezatului pentru a admira haosul înspăimîntător al blocurilor plesnite, sparte sau crăpate ce stăpîneşte inima masivului, sau uriaşul amfiteatru al Bucurei, cel mai colosal din cîte există în Carpaţi. Ne trag în sus priveliştele Zănoguţei şi ale Tăului Spurcat, ne cheamă apele liniştite şi albastre ale Tăului Urît şi ale celui răsucit şi ne-mpinge curiozitatea să regăsim sub culmea Slăveiului Tăul Ascuns. Dar inima noastră de pescar e păcătoasă şi valea Rîului Mare ispititoare şi ea. Ispititoare mai ales după laudele care i se aduc de pretutindeni în privinţa bogăţiei de păstrăvi ce o ascunde. Ispititoare pentru că drumul în sus continuă la fel de bun şi ademenitor către locul de întîlnire, către confluenţa Lăpuşnicului Mare, a Lăpuşnicului Mic şi a Rîului Şes. Acolo-i Gura Apei.

Trebuie să ţinem seama însă că poimîine am făgăduit să fim la Hunedoara. Aşa că balanţa s-a înclinat către apă şi nu către munte. Data viitoare vom intra poate pe poarta de la Nucşoara, ne vom odihni cît trebuie la cabana Pietrile, vom poposi la marginea unei căldări de gheţar şi-n umbra unei formidabile creste ne vom oglindi în apa liniştită a unuia din iezerile care „răsfrîng cerul senin“ şi „par mănunchiuri de violete aruncate printre stînci“ (Gh. Vîlsan). De aici de pe vîrful Retezatului poţi să cobori în valea Jiului, în principalul bazin carbonifer Hunedoara.

Privirea către nord-est se va opri pe munţii Sebeşului acolo unde se desenează linia Şurianului şi vîrfului Pătru. Mai la vale de dînsul vom ajunge cu gîndul şi poate şi cu piciorul la Cetăţile şi aşezările dacice din munţii Orăştiei ; la Grădiştea Muncelului, la Anineş, la Piatra Roşie şi la Costeşti.

Astăzi, locurile care au luat parte la gloria şi înfrîngerea lui Decebal sînt declarate muzeu naţional. Dincolo de Vîrful lui Pătru şi de piscul Şurianului dai în Valea Frumoasei. Dincolo de Valea Frumoasei spre răsărit străjuiesc munţii Cibinului şi ai Lotrului. Ne-om întoarce altă dată la dînşii. Trecem Oltul cu gîndul şi dăm în munţii Făgăraşului. Începînd de la Avrig şi pînă dincoace de Şercaia, cît timp urmăm şoseaua asfaltată care ne aduce de la Sibiu la Braşov, într-o dimineaţă senină Făgăraşii ne vor urmări cu înfăţişarea lor masivă, majestuoasă, elegantă şi îndrăzneaţă. Un zid uriaş cu crestele zimţuite. Înălţimile lor întrec pe cele ale tuturor celorlalţi munţi din ţară. Şi dacă Retezatul închide cele mai multe şi cele mai frumoase lacuri de munte, acestea nu lipsesc nici aici în Făgăraş. Pe crestele şi-n singurătăţile lor sar din ţanc în ţanc caprele negre. Dintr-înşii coboară spre nord sumedenie de ape încît Oltul care le primeşte pe toate se poate asemăna cu un pieptene cu dinţii de ape înfipţi pînă aproape sus în creasta Făgăraşilor. Izvoarele acestor rîuri merg pînă aproape să se împreuneze — pe hartă — cu apele ce se duc spre miazăzi. Izvoarele Caprei ar vrea parcă să se întîlnească cu cele ale Arpaşului şi ale Cîrtişoarei. Şi drumurile urmează, din Ţara Făgăraşului, văile apelor pînă la cabanele numeroase, care asigură ospitalitate numărului din ce în ce mai mare de drumeţi ai muntelui. La capătul dinspre răsărit al Făgăraşilor străjuieşte vestita Piatră a Craiului. Dincolo de dînsa se află ulucul Bran-Rucăr, care o desparte de Bucegi, uluc care a constituit nu numai o simplă trecătoare dar şi o punte permanentă de legătură între ţinutul Cîmpu-Lungului şi Ţara Bîrsei. De aici de la Bran pe drumul Porţii apucă cărările spre vîrful Omul. Călătorul care vine la Bran se opreşte şi la Cetate...

CONSTANTIN PRISNEA

Sortarea şi clasificarea buştenilor în parchetul I.F. Petroşani — Sectorul Forestier Jieţ-Silvei

IULIAN OLARIU: *Anotimpuri dobrogene — Triptic* — (linogravură)

ECHETARA

de

PETRE SĂLCUDEANU

SĂPTĂMÎNA NETERMINATĂ" îşi propune să oglindească, pe zile din iarna anului 1957, viaţa unei gospodării agricole colective teva momente cheie ale existenţei sale. Paraschiva Uţă, secretara bază a gospodăriei, pe care o întîlnim şi în fragmentul de faţă, neobosită pentru a-i face pe colectivişti să înţeleagă necesitatea ico-organizatorice a gospodăriei.

eheleanu în şură curăţind o vînătoare. Mîinile îi erau pli- , iar din buzunarele scurtei tă şi ca vai de ea atîrnau de care mai soioase. Faţa îi sudoare, iar obrajii, de obi- şţi, străbătuţi de vinişoare m parcă spălaţi în zeamă de

e Paraschiva prin cele două uita stăruitor să vadă dacă te, se bucură. Asta pînă cînd ochi. Paraschiva era îmbră- cenuşie de covercot, cu un material, al cărui guler era blăniţă de miel, iar în pi- etele de zile bune, cu fer- ireturi.

-o dracului", îşi zise Ananie, că orice criză ar fi simulat în l ar fi fost în zadar. Şi, cul- de data asta îl durea în-

araschivă. Ori preşedintele nu n ca toţi oamenii la casa lui. uită la Deheleanu cu ochii enaţi, ca de buhă, cum i se telui şi nu-i strînse mîna cu ersese anume pentru asta. e, tot satul se află la cămin găsit să-ţi cureţi puşca ? cîrnă arma pe umăr, îşi ri- secundu-şi ceasul se uită la ureche ca să se convingă că se uită la el. nici nouă. Cine le-o zis să se dimineaţă. O ţintui pe Paras- ochi întrebători, aproape răi asul la loc tuşi. — Tu ai venit aschivă ? Apăi draga mea cu e cerţi. Punct. doar atîta mă gîndesc să te porţi aşa. Pe tine parcă nici de ce se vorbeşte şi se petrece pintru tine satul ăsta nu în- Da aruncă puşca aia dracului a la mine prin ea. pintru ce-ai venit Paraschivă, i. Că oamenii s-or adunat ei ai devreme decît trebuia. Că n-au ce face, zise Ananie şi grijă pe un lădoi.

i scutură zăpada de pe picioa- rse ghetele cu un şomoiog de lese de pe jos.

tu degeaba faci pe mortul în mine nu mă duci. Tu să ştii cum faci tu nu-i de loc bine... e ce nu poftesti muierea în zise Valeria, nevasta lui re tocmai atuncea ieşise din

venit pe poftite, tuşă Valerie. eacă de treabă şi mă duc.

— Da' faceţi cu ăsta ceva tu Paraschivă că să mă calce de n-o dat în mintea copiilor. Asară după ce-o vint de la şcoală o pus patefonul şi pînă la miezul nopţii o ţopăit prin casă. Prost îi doamne. Că o zîs că de-acuma o să curgă milioanele ca balega de sub coada vacii. Da' agrănomul ăsta îi chiar aşa ocoş tu Paraschivă, ori la ăsta al meu...

— Valerie, tu n-ai altă treabă ? No mintenaş marşir în casă. Auzit-ai ? Da' de ce nu te duci pe drum să strigi oamenilor tot ce-am făcut azi noapte.

— Că m-o minţit, tu Paraschivă, se auzi iar vocea Valeriei. Că o zi, atuncea cînd o zis doftoru că are beteşug la foale, că vinde puşcălăul ăla. Da' hăndrălău', în loc s-o vîndă o ascuns-o în pod. Pe ţăvuri era plină de slănină. Ni cum stă căţaua de beteagă că o mîncat slănina aia plină cu duhoare, zise Valeria aruncînd restul de apă din oală pe cîine ca să vadă dacă mai poate umbla.

— Uite că n-are nici pe dracu, mai zise ea văzînd cîinele fugind speriat în coteţ.

— Că după tine l-am otrăvit, spuse Deheleanu şi scuipă scîrbit într-o parte.

— Păi de la o vreme după cîtă minte ai...

— Lasă-l tuşă Valerie, zise Paraschiva care stătea ca pe ghimpi.

— Răul să-l lase, că io... Mă duc că am tăiat o raţă şi stă acolo cu opăreala pe ea.

Valeria închise uşa, nu înainte însă de-a stupi spre bărbatu-său care se uitase tot timpul la ea fornăind pe nas şi oftînd.

— N-o hai acu Paraschivă tu, că se vede treaba că azi îi ziua muierilor.

— Ananie nu te supăra pe mine. Ori dacă eşti supărat degeaba te-ai supărat. Vrutu-ţi-am eu vreodată răul ? întrebă ea voind să-l ia cu buna, mai ales că după felul cum se încovoia şi îşi muşca buzele bănuia că pe preşedinte îl durea stomacul. Acu tu zici că din pricina mea te doare stomacul. Aşa-i că aşa zici ?

— Da' de ce n-aş zice. Că eu am o gură, da' voi aveţi o sută şi eu la fiecare trebe să răspund şi pintru fiecare trebe să mă supăr şi să mă stăpînesc... Că tu ai venit cu sufletul la gură şi mi-ai spus că în sat a venît un agronom, da' cum să-l faci să rămînă în sat asta îi treaba ta Ananie, că tu eşti preşedinte. Păi dacă eu îs preşedinte şi mă gîndesc la toate atunci lăsaţi-mă să mă gîndesc şi să chibzuiesc, că n-am zece capete, numai unu. Trimite-i Ananie din ţuica şi nucile tale, gîndeşte-te Ananie să-i dai în dar o puşcă, că de, omul la dar i se mai înmoaie inima, umileşte-te Ananie şi pleacă-ţi spinarea la pămînt în faţa unui mucos, ca să rămînă la tine, umblă prin sat după el şi intră-i în voie, că de, domnu-i domn şi eu îs ţăran. Da' ţăranu' ăsta de Deheleanu are trebuinţă de cartea mucosului, că fără ea simte că se înăbuşe. În schimb tovarăşa secretară se îmbracă în haine faine şi vine să mă critice.

— Şi dacă după aproape un an îţi mai sare ţandăra că ţi-am arătat omenesţe că te porţi ca un negustor, nu ca un membru de partid, însamnă că nu te-am criticat cît trebuia. Că acu' iar vrei să trimiţi roşiile la Cluj, Ananie, că ăia din Turda or fost buni pînă te-or ajutat să-ţi ridici serele.

— De-aia n-am scîndură, că m-or ajutat, apăi ajutor din ăsta...

Paraschiva îşi scoase batista şi se şterse pe obraz de băşicuţele cu care Deheleanu o stropea din belşug.

— Tu ştii cum faci Ananie... Cum să-ţi zic. Pe tine dacă te ajută omul de o sută de ori şi o dată nu te poate ajuta, nici că-ţi mai pasă de el. Hai îmbracă-te o dată că aşteaptă oamenii, spuse Paraschiva simţind că i-au îngheţat picioarele.

— Să aştepte că nu i-am convocat eu. Şi tu nu fii proastă Paraschivă. Nu te băga în toată drăcovenia asta mai mult decît trebuie.

Paraschiva căzu pe gînduri. Îi dădea în multe privinţe dreptate lui Ananie şi poate într-adevăr nu s-ar fi amestecat nici ea dacă n-ar fi fost sigură că lucrurile n-au să se termine cu bine. Ştia ea foarte bine ce însemna să nu se amestece. Felul cum se purtau Adam şi Ştefu în sat, numai a dreptate nu semăna. Se întrebase nu o dată, cum de Adam care le vorbise la şcoală de cîteva ori, acolo zicea una şi aici făcea alta, cum de putea Ştefu să ia în braţe tot ce făcea Adam. Mintea ei de ţărancă nu putuse judeca lucrurile mai departe şi nici dezlega întrebările ei. Felul cum se purta Deheleanu considera că e tocmai o greşală a ei şi că dacă simţea că e aşa atunci trebuia să-l facă să înţeleagă acest lucru.

— Da' după tine Dobrotă e vinovat, Ananie ? Da' să spui cu mîna pe suflet, nu aşa în dodii cum ai tu obiceiul să răspunzi cînd ţi se-mpare oarece, zice Paraschiva ducîndu-şi mîna la gură, din obişnuinţă ca să nu i se vadă dintele lipsă.

— Da' cu ce pot eu să-l ajut, dacă nu-i de vină ? Da' di ce n-o stat pe fund. Di ce ?

— Da' dacă de totdeauna am fi stat pe fund, unde am fi ajuns, Ananie dragă ? La dracu am fi ajuns. Că mie nu mi-e numai de învăţător. Mie mi-e de oameni Ananie. Că or zice că noi spunem una şi facem alta. Şi de ce să zică aşa că nu-i drept, înţelegi, nu-i drept.

Deheleanu îşi aprinse o ţigară. După cîteva fumuri sudoarea începu să-i curgă pe frunte şi scîrbit o aruncă.

Luă puşca de pe lădoi, îşi înfundă cîrpele cu care o curăţase prin buzunare şi după ce făcu doi paşi spre casă se opri.

— Viu Paraschivă, da' să ştii că eu...

— Ba ai să te amesteci, Ananie. Ascultă la mine. Voi m-aţi ales secretară. Nu eu Că de-atunci bărbaţii cînd stau de vorbă cu mine parcă ar vorbi c-un lemn. Că dacă unul face ceva cum nu trebuie odată vii la mine. „Lămureşte-l tu Paraschivă că eşti de la partid". „Că eu îs de acord, da' Paraschiva să vedem ce zice, ea-i de la partid şi tare mi-e teamă că partidul nu-i de acord". Şi dacă zici oamenilor aşa, păi cum să nu se uite oamenii chioriş la mine. Că şi cu roşiile alea tot eu am fost de vină. Că de ce te-am oprit că uite aşa am pierdut din pricina Paraschivei douăzeci de mii. Mă Ananie, eu nu-s proastă. Tu să-ţi bagi la minte ce-ţi spun.

Deheleanu se îndreptă spre scările casei. Se opri, aprecie distanţa dintre el şi Paraschiva şi cînd îşi dădu seama că era destul de departe de ea, ca să nu i se mai poată întîmpla nimic, zise :

— Păi cu aşa o gură... Că tu cînd erai fată, că pare că acuma te văd erai ca o mieluşea. Acu' te porţi ca o doamnă şi vrei să te ieie de nevastă un ţăran. Ia-ţi gîndul de la măritiş Paraschivă.

— Am sămuit eu azi Ananie că trebe să mi-l iau, zise Paraschiva cu o voce tristă şi îşi lăsă capul în pămînt.

— Acu' tu eşti proastă că te iei după mine şi te superi... Că eu în locul altuia pentru ochii ăia ai tăi Paraschivă, zise Ananie pe un ton glumeţ...

— Lasă Ananie, lasă, curajul pe care mi-l dai tu e ca oul cucului în cuib străin.

— Ţi s-o făcut şi ţie, văz eu bine... În locul tău, tu proastă, eu aş avea zece...

— Dacă nu poate fi unul Ananie, la ce-mi trebe zece. Da' cu agronomul să nu crezi că puşca ta o să-l ţină în sat. Gîndeşte-te la o fată, da' faină să fie, că ce leagă dragostea nu poate lega puşcoiul tău ruginit.

Deheleanu îşi duse o mînă la bărbie şi dădu din cap.

— Vezi tu Paraschivă că şi de asta-i bună o muiere. Nici mort nu mi-ar fi trecut prin minte aşa ceva.

— No hai şi îmbracă-te o dată...

Pe uliţă se auziră voci noduroase de oameni şi Paraschiva, fără să-l mai aştepte pe preşedinte se grăbi să ajungă cît mai repede la căminul cultural.

Desen de N. HILOHI

EROI AI CLASEI MUNCITOARE

Ștefan Gheorghiu

La începutul veacului, în vara anului 1900, cînd mișcarea muncitorească din Romînia trecea prin momente grele de prigoană sălbatecă, de restricții, arestări și sehingiuiri, a devenit larg cunoscut numele unui neînfricat luptător al clasei muncitoare: Ștefan Gheorghiu.

Născut la 15 ianuarie 1879, în orașul Ploiești, Ștefan, fiul dulgherului Năstase Gheorghiu, a avut o copilărie aspră, plină de lipsuri. La vîrsta de 17 ani, muncind din greu, Ștefan Gheorghiu frecventa sediul organizației muncitorești din Ploiești. Și-a făcut educația socialistă ascultînd savuroasele conferințe ale lui Anton Bacalbașa, citind publicațiile muncitorești „Drepturile omului", Muncitorul", „Munca", „Lumea nouă", „Revista socială", „Contemporanul". Devenind lucrător, Ștefan Gheorghiu a muncit în primii ani ai începutului de veac la sondele petrolifere, la schelele din Bustenari, Băicoi și Cîmpina, unde a cunoscut îndeaproape crunta exploatare capitalistă.

Din anul 1900, cînd Ștefan Gheorghiu se situase în primele rînduri ale militanților devotați ai mișcării muncitorești, pînă în 19 martie 1914, cînd a murit răpus de o boală nemiloasă în urma prigoanei la care fusese supus de către reacțiunea din Romînia, înflăcăratul revoluționar a luptat cu abnegație pentru înfăptuirea năzuințelor poporului muncitor, spre o viață nouă, fericită. În întreaga sa activitate Ștefan Gheorghiu era însuflețit de o dragoste fierbinte față de patrie, demascînd falsul patriotism al burgheziei. Patriotismul lui Ștefan Gheorghiu se îmbina armonios cu internaționalismul proletar, cu simțămintele de dragoste și solidaritate față de asupriții și exploatații din lumea întreagă. Îmbinarea armonioasă între patriotismul lui Ștefan Gheorghiu și internaționalismul proletar nu era întîmplătoare. El și-a început activitatea de militant socialist în vremea cînd capitalismul intra în faza imperialistă.

Între anii 1905—1914, Ștefan Gheorghiu a fost unul dintre cei mai iubiți propagandiști și agitatori ai mișcării muncitorești. El străbătea țara de la un capăt la altul: era prezent în regiunea petroliferă, în porturile dunărene, la exploatările forestiere din nordul Moldovei, — pretutindeni unde se aflau muncitori exploatați, aducînd cuvîntul de îmbărbătare și de îndemn la organizare și luptă. Graiul său era popular, cald: folosind izvoarele bogate ale limbii populare. Întotdeauna vorbirea lui era împodobită cu snoave, pilde și fabule spuse pe înțelesul tuturor.

Datorită acestor calități de bun propagandist și agitator popular, Ștefan Gheorghiu a suferit urgia cîrmuirii burghezo-moșierești, care s-a năpustit asupra lui.

A suferit ocara și sălbăticia „trimiterilor la urmă", din post în post, însoțite de sudalma și batjocura jandarmului, tratamentul mersului pe jos, cu mîinile legate cu frînghie la spate, pe arșiță ca și pe ploaie. Cînd reușea să scape de agenții polițienești, rămînea cîteva săptămîni acolo unde se înfiripau începuturi de organizare sindicală, unde se proclamau greve în condiții de teroare. Apariția lui Ștefan Gheorghiu era primită cu însuflețire.

În înflăcărata sa activitate revoluționară pînă la dăruirea propriei sale vieți, există două momente care reflectă deosebit de puternic viața sa de militant de seamă al poporului muncitor: lupta sa alături de țărănimea răsculată în 1907 și acțiunea antirăzboinică din preajma primului război mondial.

În legătură cu răscoala țăranilor din 1907, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea: „Împotriva poziției oportuniste a conducătorilor socialiști se ridică elemente revoluționare din rîndurile muncitorimii din Pașcani, Valea Prahovei, Galați și alte părți, în frunte cu Ștefan Gheorghiu, care sprijină cauza dreaptă a țărănimii, tipăresc și răspîndesc manifeste, organizează demonstrații de protest împotriva arestării și masacrării țăranilor răsculați".

Pentru că arătase țăranilor că lupta lor era dreaptă, pentru că-i îndemna să se alăture luptei muncitorimii împotriva atît a moșierilor cît și a exploatatorilor de tot felul, Ștefan Gheorghiu a fost băgat la închisoare din ordinul guvernului reacționar al liberalilor. Timp de 5 luni el a fost ținut într-un beci întunecos și umed, pe cimentul gol. Totuși, în acele aspre condiții, el vorbea celor închiși de măreția ideilor socialiste pentru care luptau muncitorii.

În urma protestelor energice ale muncitorilor, prin întruniri și demonstrații, guvernul reacționar a fost silit să-l elibereze din închisoare. Datorită, însă, vieții chinuite pe care o ducea, dormind pe lespezile de piatră ale închisorilor, pe băncile goale ale cluburilor, pe punțile gudronate ale vapoarelor și pe băncile de fier ale grădinilor publice, tuberculoza, pe vremea aceea boală fără leac, își făcuse cuib în organismul puternic al neobositului luptător Ștefan Gheorghiu. Cu plămînii sfîrtecați, el continua lupta. Astfel a fost prezent, ca delegat al muncitorilor din Cîmpina, la Congresul de reorganizare al partidului social-democrat din 1910. Îl întîlnim apoi la Brăila, unde a pus bazele Uniunii în transporturi, fiind ales primul ei secretar; scoțînd, în același timp, gazeta „Tribuna transporturilor". La Brăila a reușit să aducă la organizare pe muncitorii din port, s-a situat în fruntea grevelor.

În opoziție cu mentalitatea oportunistă a unor conducători P.S.D., Ștefan Gheorghiu a scos, împreună cu un grup de muncitori din Ploiești, în septembrie 1912, un manifest intitulat „Război războiului" constituind o poziție înaintată în înțelegerea sarcinilor ce-i revin clasei muncitoare față de dezlănțuirea războaielor imperialiste. Dat în judecată, Ștefan Gheorghiu s-a apărat cu mîndrie și demnitate: „Nu retractez nimic din cele cuprinse în acest manifest, căci adopt tot cuprinsul lui".

Între timp boala i se agrava mereu. Cu mare greutate, tovarășii săi de luptă l-au convins să se interneze la sanatoriul de tuberculoși de la Filaret. Dar cînd a aflat într-o zi că se ține o întrunire în sala „Dacia", a sărit gardul, s-a dus la întrunire și a luat cuvîntul în fața muncitorilor.

Era ultima sa cuvîntare.

Ștefan Gheorghiu s-a stins din viață la 19 martie 1914.

Ca un înalt omagiu adus memoriei înflăcăratului revoluționar și patriot Ștefan Gheorghiu, partidul a hotărît ca osemintele sale să fie ridicate din groapa cimitirului săracilor „Bolovani" din Ploiești și depuse la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului și a patriei, pentru socialism.

Gh. M. Vasilescu-Vasia

Biografia sa e simplă. S-a născut în 1882 la Călărași din părinți săraci. Tatăl, arhivar, s-a stins din viață de tînăr. Mama, văduvă, trudea din greu ca să-și crească copiii.

Cînd devenise socialist, în 1907, luase ca exemplu lupta, plină de entuziasm și de sacrificiu, a lui Ștefan Gheorghiu. Tînărul militant făcea de toate la sediul muncitoresc: vorbea la ședințele cercului cultural, îndeplinea funcția de secretar al sindicatului, făcea abonamente la „Romînia muncitoare", era „intendentul" localului...

Activînd într-un port dunărean, unde muncitorii erau crunt exploatați, cunoscînd el însuși viața de trudă, mai întîi ca ucenic tipograf, apoi ca mic slujbaș, Gh. Vasilescu-Vasia trimise primul reportaj din viața grea a muncitorilor gazetei „Tribuna transporturilor" din Brăila, redactată de Ștefan Gheorghiu. „Vasia" — așa cum îi spuneau prietenii — a mers, în scurta sa viață de 37 de ani, pe același drum, spinos, cu curajul și spiritul de jertfă al revoluționarului marxist, ca și marele său înaintaș Ștefan Gheorghiu.

Ca și Ștefan Gheorghiu, Gh. Vasilescu-Vasia era pentru alăturarea țărănimii de mișcarea muncitorească în lupta ei împotriva exploatării. El scria în „Lupta zilnică" din 3 octombrie 1915: „Țăranul romîn are un singur dușman înverșunat și secular... boierul romîn, cu toate slugile și lipitorile lui care-i sug viața de la naștere pînă la moarte".

Ștefan Gheorghiu a murit în martie 1914. Acțiunea sa împotriva războiului imperialist a fost dusă mai departe de elementele de stînga din partidul social-democrat. Un loc de seamă în această luptă curajoasă, cu riscul vieții, l-a avut și Gh. Vasilescu-Vasia.

În vara anului 1917, pe cînd se afla în Moldova cu regimentul său în refacere, avînd legătură cu activitatea grupurilor comuniste în formare, Vasia, împreună cu alți revoluționari romîni, cutreiera orașele, împărțind broșuri și făcînd propagandă printre muncitori. Zbirii siguranței îl urmăreau pas cu pas. Într-un raport polițienesc se cerea ca „Vasilescu, zis și Vasia, socialist din București" să fie „pus sub urmărire și cercetat asupra propagandei ce face, broșurilor ce împarte și să se afle în ce permisie a plecat de la regiment și de cînd lipsește".

După război, Vasia se afla la București, era membru al Comitetului Central al grupurilor comuniste. El era prezent la toate acțiunile muncitorești din acea vreme plină de avînt revoluționar. În sala din strada Sf. Ionică se adunau greviști, se întocmeau planuri de luptă împotriva exploatării, se învăța. Printre oratori putea fi văzut adesea Vasia la tribuna roșie, vorbind muncitorilor, pe limba lor, simplu, din adîncă convingere, că prin luptă laolaltă, unită, intransigentă, muncitorimea va ajunge curînd la desființarea exploatării omului de către om. Cu ură adîncă descria el barbariile polițienești din ziua de 13 decembrie 1918. În acele momente de represiune sălbatică el se afla sus, la clubul socialist din str. Sf. Ionică, cînd, în apropiere, din ordinul lui Ferdinand și al lui Brătianu, s-a tras cu ferocitate în muncitorii grevești, apoi s-a început devastarea sediului muncitoresc. Vasia scria: „Sub lovitura patului de pușcă s-au năruit dulapuri și biblioteci. În ascuțișul vîrfului de baionetă au sfîșiat tablouri și pancarte... iar flăcările focului au mistuit cărți de valoare, colecții de reviste și ziare din biblioteca clubului".

După constituirea partidului comunist, în 1921, Vasia devenit unul din cei mai reprezentativi redactori ai presei comuniste. Scria înflăcărate articole în „Socialismul", „Tineretul socialist" și altele. Cînd Partidul Comunist din Romînia a fost trecut în ilegalitate, iar „Socialismul" a fost suspendat, Vasia a editat ziarul „Lupta comunistă", apoi „Muncitorul". Se devotase cu totul muncii de militant al partidului revoluționar al clasei muncitoare, partidul comunist. Cu surîsul său plin de bunătate, cu verva sa, cu îndemnul său prin fapte, Vasia nu cunoștea oboseala. Prin anii 1925-1926 îl găseai într-o odăiță scundă din strada Justiției nr. 25 unde redacta „Viața muncitoare". După o zi de muncă istovitoare pentru un trai sărac, el venea la sediu și, la lumina unei lămpi de petrol, redacta organul sindicatelor unitare, îndrumate din ilegalitate de partidul comunist.

În primăvara anului 1927 Vasia, împreună cu alți militanți, a scos un manifest împotriva arestărilor de comuniști. Ca și marele său înaintaș, Ștefan Gheorghiu, a mers și el, împreună cu alți tineri muncitori, să împartă manifestul. A fost din nou arestat. În închisoare, boala i se agravase.

Muncitorii îl iubeau pe Vasia. Modul cum se apropia de ei, cum discuta cu ei despre viața lor din fabrică, de acasă, cum le comenta evenimentele politice, îl apropiau de mase. Cu aceeași pasiune vorbea la doi-trei muncitori ca și la tribună, în fața mulțimii.

În primăvara anului 1929 burghezia romînă vroia să arunce pe spinarea clasei muncitoare consecințele crizei economice, reducînd la sînge salariile anemice. La chemarea partidului comunist, masele muncitoare porniră la luptă pentru a respinge noua ofensivă patronală. În asemenea momente, cînd fiecare comunist era un stegar, căzuse în luptă vrednicul și iubitul fiu al clasei muncitoare: Gh. M. Vasilescu-Vasia. În noaptea de 17 spre 18 martie 1929, el s-a ridicat din pat și a întrebat soția: „așa că am intrat în ziua de 18 martie? Dacă mor, să ții minte că am murit în ziua Comunei din Paris".

Sînt de atunci 35 de ani.

Ziua de miercuri 20 martie 1929, cînd a fost înmormîntat Vasia, a rămas în amintirea multor muncitori ca un moment pentru apărarea steagului purpuriu al clasei muncitoare. Mii de muncitori l-au condus pe Vasia spre cimitirul „Reînvierea", unde, în sunetele „Internaționalei", a fost înmormîntat alături de victimele măcelului din 13 decembrie 1918. Cînd sicriul a fost coborît în mormînt, din mijlocul mulțimii imense s-au ridicat mii de mîini cu pumnul strîns, ca un jurămînt solemn că lupta pentru care și-a dat viața Gheorghe Vasilescu-Vasia va continua pînă la completa dezrobire de sub exploatarea capitalistă.

Idealul pentru care a trăit și s-a jertfit Vasia se îndeplinește în mod strălucit în zilele noastre.

AUREL FELEA

Din toată lumea

AGENDA INTERNAȚIONALĂ

● Conferința reprezentanților opiniei publice din țările nordice, care s-a desfășurat sub lozinca „Nordul — zonă denuclearizată", și-a încheiat lucrările. Exprimînd cererea opiniei publice din țările nordice ca această regiune din Europa să fie declarată zonă denuclearizată, o rezoluție cheamă guvernele Danemarcei, Finlandei, Norvegiei și Suediei să înceapă neîntîrziat tratative în vederea realizării unui acord între cele patru țări în acest domeniu.

● *La Haifon (R. D. Vietnam) a avut loc ceremonia inaugurării unei noi secții a uzinei de ciment din acest oraș, datorită căreia producția anuală de ciment a R. D. Vietnam va crește cu 200 mii de tone. Noua secție a fost construită cu ajutorul R. P. Romîne.*

● **În Parlamentul Libiei au avut loc la 16 martie dezbateri în legătură cu lichidarea bazelor militare străine de pe teritoriul acestei țări. Luînd cuvîntul, primul ministru, Mahmud al Montasser, a declarat că tratativele care vor avea loc între guvernul libian și guvernele Marii Britanii și Statelor Unite se vor baza pe cererea Libiei cu privire la lichidarea bazelor militare ale acestor puteri pe teritoriul libian, evacuarea forțelor militare străine și anularea tratatelor în virtutea cărora funcționează aceste baze.**

● Cu prilejul împlinirii a o sută de zile de la instalarea sa la Casa Albă, președintele S.U.A., Lyndon Johnson a acordat un interviu televizat. Printre problemele interne de care s-a ocupat președintele a fost și cea a legii drepturilor civile, aflată actualmente în discuția senatului. „Negrul a fost eliberat din lanțuri în urmă cu o sută de ani, a spus el, dar el nu a fost eliberat și de problemele care se ivesc din pricina culorii pielii sale, din pricina fanatismului orb care mai dăinuie. Vreau să fac tot ce depinde de mine pentru promulgarea legii cu privire la drepturile cetățenești", a declarat Johnson.

● **Cel de-al doilea marș antiatomic al tineretului belgian, care a avut loc la 15 martie, a reunit 20 de organizații de tineret și sindicate de toate tendințele. Pe o ploaie mărunță peste 20 000 de manifestanți, de două ori mai mulți decît în 1963, au defilat pe străzile Bruxelles-ului purtînd pancarte pe care scria: „Nu vrem arme atomice în Belgia!", „Cerem un pact de neagresiune între N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia", „Armata la muzeu!".**

● Comisia drepturilor omului a Organizației Națiunilor Unite a aprobat un proiect de convenție internațională pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială. Acest proiect urmează a fi supus spre aprobare Consiliului economic și social al Adunării Generale a O.N.U.

● **Guvernul Republicii Ghana a trecut la înfăptuirea planului de construcții de locuințe pentru populație. Se prevede ca în țară să se construiască 15 fabrici de cărămidă. Guvernul acordă, de asemenea, o mare importanță construcției fabricii de prefabricate din beton armat, care se realizează cu ajutorul specialiștilor sovietici.**

Scena din fotografie, țăran care își ară pămîntul cu un plug primitiv din lemn, nu se petrece într-o epocă trecută ci în zilele noastre, în colonia britanică Aden. Iată, așadar, cum și-au îndeplinit colonialiștii pretinsa „misiune civilizatoare" timp de 132 de ani.

NOTE POLITICE

Parte dreaptă

După ultimele statistici, în R. F. Germană trăiește o populație de aproximativ 55 000 000 oameni. Din aceștia mai mult de o treime (peste 20 de milioane) sînt oameni ai muncii salariați. După calculele făcute, anul acesta venitul global al întreprinderilor va ajunge la 109,5 miliarde mărci vest-germane. În timp ce salariile ce vor fi plătite se vor ridica la 176 miliarde mărci. Așadar muncitorii vor primi mai mult decît patronii? Așa susțin cei ce laudă pe toate căile orînduirea capitalistă. Cică poftim, negru pe alb: muncitorii cîștigă mai mult decît bieții patroni care se „spetesc" munci...

Numai că lucrurile se petrec ca în snoava cu salamul, făcut în mod egal din carne de cal și carne de pasăre. Un cal, un pui, un cal, un pui...

Fiindcă dacă oamenii muncii alcătuiesc peste o treime a populației vest-germane, patronii nu reprezintă decît un procent de 1 la sută din această populație.

Socotească oricine, cu creionul în mînă, cine cîștigă mai mult: patronul ori muncitorul?

R. ȚIULESCU

Cele două Americi

Ziarul „Wall-Street Journal", unul din organele de presă aparținînd marilor financiari din S.U.A., a publicat de curînd o serie de materiale care ilustrează starea de mizerie a americanilor de rînd. Reiese din aceste materiale că o dată cu America bogătașilor, căreia i se face atîta reclamă, există și o altă Americă, America celor 40 de milioane de oameni care îndură foamea, cufundați în bezna ignoranței. Deosebit de caracteristică e în această privință situația populației din regiunile agrare ale S.U.A.

În Kentucky, de pildă, sărăcia ajunge pînă acolo, încît „mulți oameni nu sînt în stare să cumpere încălțăminte pentru copiii lor". „Sărăcia se ține scai de oamenii aceștia" a declarat nu demult avocatul Dan Jack Kombo din statul Kentucky.

Aproape un milion de muncitori agricoli din Statele Unite fac parte din categoria acelor oameni care vagabondează prin țară și capătă de lucru numai puțină vreme, în timpul campaniei de însămînțare sau de recoltare.

Iată cum a descris ziarul citat mai sus un aspect din viața acestor muncitori agricoli din S.U.A.: „Familia muncitorului agricol sezonier e mereu pe drumuri. Pe șoselele țării se tîrăsc șiraguri de mașini vechi, încărcate cu tot felul de boarfe. De cum răsare soarele, mașinile intră grămadă în oraș, unde sînt întîmpinați cu strigăte de oamenii plantatorilor: „Culesul vișinilor — un dolar lada! Care te angajezi, băiete?"

I. BLOCK

Cu tot ajutorul militar acordat regimului de la Saigon de către S.U.A., forțele patriotice din Vietnamul de Sud au eliberat trei sferturi din teritoriul țării.

Dictatorul Nguyen Kanh: — *Bineînțeles că și ajutorul militar joacă un oarecare rol în consolidarea regimului meu!...* (Desen de V. TIMOC)

LUPTA PENTRU PĂMÎNT ÎN BRAZILIA

Un înțelept proverb spune că orice drum, cît de lung, începe cu primul pas. După agenția nord-americană „United Press International", în Brazilia a fost întreprins primul pas în direcția reformei agrare. Agenția se referă la semnarea de către președintele țării, Joao Goulart, a decretului pentru expropierea pămînturilor nefolosite situate pe marginea șoselelor principale și a căilor ferate, urmînd ca în decurs de două luni aceste pămînturi să fie împărțite țăranilor.

Întîmpinat cu dușmănie de marii latifundiari, „primul pas" este un rezultat al luptelor țărănești, tot mai ample, tot mai hotărîte din ultima vreme. Mișcarea țărănească are în frunte o organizație puternică: „Liga țărănească" care se bucură de sprijinul nelimitat al clasei muncitoare și al partidului ei de avangardă, Partidul Comunist din Brazilia, care militează cu consecvență pentru o reformă agrară radicală în țară.

O reformă care se cere grabnic înfăptuită. Agricultura acestui stat, cel mai întins dintre statele Americii Latine, este ferecată în lanțurile unei rînduieli nedrepte. Un ziar francez „Le Monde", citează în această privință datele statisticii oficiale. Astfel, populația rurală a Braziliei se ridică la 39 de milioane de locuitori, care reprezintă 54 la sută din populația totală. Aproape jumătate din toată suprafața cultivată a țării aparține doar la 1 la sută din această populație rurală. Adică, 32 000 de persoane posedă tot atîta teren cît 38 068 000.

Țăranul lipsit de pămînt, și ne dăm seama că în această situație se află milioane, este cu totul la cheremul marilor proprietari de pămînt. Pe întinsele zone agricole din nord-est, de exemplu, angajarea muncitorilor sezonieri se face după un salariu stabilit de moșieri. Nu există nici un salariu minim garantat de lege pentru muncitorii agricoli, după cum nu există nici o legislație asupra arendării. De cele mai multe ori, pentru munca sa, muncitorul agricol primește niște bonuri de lucru, pe care trebuie să le cheltuiască în magazinul moșierului, fiindcă în altă parte nu sînt valabile. Se întîmplă, și încă foarte des, ca bonurile să nu fie deajuns pentru hrană. Muncitorul este nevoit să se îndatoreze mereu la moșier, așa că, cu timpul, devine de fapt un sclav ce muncește să-și plătească datoriile, fără însă a reuși... Alte forme de înrobire a țăranilor sînt descrise într-un reportaj al ziaristului brazilian Antonio Galldo. „José Daniler muncește pentru proprietarul Pinto do Rego, fără să plătească ceva pentru ferma sa de un macrao (aproape un hectar). El nu plătește nimic, dacă nu punem, bineînțeles, la socoteală cele patru zile de muncă pe săptămînă, pe care le dă gratuit proprietarului: hectarul de pămînt valorează în această regiune cel mult 10 000 pînă la 15 000 cruzeiros. Lucrînd gratuit patru zile pe săptămînă, José Daniler a lucrat într-un an 208 zile pentru stăpînul său. Dacă cineva în nord-est plătește un salariu de 100 cruzeiros pe zi, ar însemna în acest caz, că la sfîrșitul anului, José Daniler și-a cumpărat pămîntul, plătindu-l dublu..."

Din păcate însă, José Daniler și alte 20 milioane ca el n-au nici un petec de pămînt al lor, deși l-au plătit dublu sau poate triplu. Și l-au plătit de multe ori cu sînge. „Poseiros" — așa se numesc țăranii care, aduși la disperare de mizeria cruntă în care se zbat, ocupă în masă pămînturile necultivate. De multe ori ei au înfruntat gloanțele moșierilor și expedițiile de pedepsire ale autorităților. Autoritățile numeau pînă acum „bandiți" pe acești poseiros, acum însă, în multe cazuri au fost nevoiți să recunoască drepturile acestora asupra pămînturilor ocupate.

Țăranii din Brazilia știu că mai au de dus o luptă grea pentru o reformă agrară radicală. Din acțiunile energice pe care le întreprind țăranii brazilieni se vede clar că ei nu se vor lăsa intimidați de amenințările marilor proprietari de pămînturi.

E. MARTIN

VINE, VINE PRIMĂVARA!

— *Hei, nu da cu copita! Fără faulturi!!*

Desen de T. PALL

PE MÎINI BUNE

Cunoscuta „Zea Mays" (cum porumbul se mai cheamă)
Fu în culmea fericirii cînd văzu c-ajunse mamă
Şi îşi admira pruncuţul cu un aer fericit
Că-i frumos ca nimeni altul şi destul de „răsărit".
Dar dorind s-ajungă mare şi-nţelept pîn'să se-nsoare
Socoti că ar fi bine să-i ia şi-o educatoare.
Deci dădu într-o gazetă un anunţ detailat:
„Angajez educatoare la fecior, imediat"...
Multe se înfăţişară, însă dintre toate, mama
Uncia mai dezgheţate îi luă îndată seama
Că, de cum deschise uşa, foarte curioasă, fata
Întrebă dacă copilul are... praşila-ntîi gata.
— Prima praşilă-i făcută cînd l-aveam de-o săptămînă
Să nu-i fure buruiana umezeala din ţărînă.
— Bun! făcu educatoarea. Treaba e, socot, uşoară
Întrucît urmează, mîine, să-l prăşim a doua oară
Că doar a venit momentul ca să punem iar pe goană
Nemiloasa de zmeoaică denumită buruiană
Şi s-aerisim tot solul, mărunţind deasupra stratul,
Ca s-ajungă pînă-n toamnă coşcogeamite bărbatul.
— Mult prea bine! spuse mama c-un ton foarte mulţumit.
Dar apoi ce-o să mai fie?
— Păi urmează... alt prăşit.
După 20 de zile, cînd alături pe tarla
Stă să dea în pîrgă grîul, rudă bună cu mata.
Asculta cu mulţumire mama vorbele aceste
Văzînd că educatoarea foarte pricepută este
(Mai cu seamă că pe urmă, fata i-a mai amintit
De lăstarii sterpi şi lacomi ce se rup prin copilit).
— Însă ştii că băieţaşul în aceste două luni
E pîndit în permanenţă şi de nişte căpcăuni?
— Ştiu, vorbeşti de Tanymecus, i-a răspuns isteaţă fata.
Păi şi pentru el, fireşte, am eu leacuri să-l dau gata.
Să n-ai teamă, o să-mprăştii pe ogor Hexacloran
Şi din căpcăunii-aceştia n-o rămîne unu-n lan...
Şi-n timp ce educatoarea îi vorbea cu înfocare,
„Zea Mays" bucuroasă se umfla... în boabe tare.
Că dăduse de-o persoană pricepută de minune
Şi-nsemna că băieţelul o să-i fie pe mîini bune.
De aceea îi şi spuse: — Te-angajez fără de teamă,
Dar cum te numeşti, drăguţo?
— Agrotehnica mă cheamă!

V. D. POPA

GHICITORI

Ghici pe cine l-am luat
Şi de viu l-am îngropat,
Iar acum, în primăvară,
Viu îl scot din groapă-afară?

(Butucul de viţă)

Ia ghiciţi voi cine oare
Nouă luni de la născare,
Pînă-n vară, îl vedeţi
Că-i bătrîn şi cu mustăţi?

(Spicul de grîu)

Cînd e risipit pe jos
Nu-ţi aduce vreun folos,
Dar încorporat în tină
Pentru plante-i vitamină.

(Gunoiul de grajd)

I. TERBESCU

MUSCA

— Sămînţă triorată nu-i destulă...
De ce? întreabă unul supărat.
Răspunsul l-a dat musca: pe căciulă
Într-o secundă i s-a aşezat!

Cînd a-ntrebat un altul: — De ce oare
La cîmp nu s-a cărat destul gunoi?
Porni deşteapta muscă-n deplasare
Chiar spre căciula-i cît un muşuroi.

Stătu şi pe-o căciulă fumurie.
Trecu apoi. în zborul ei rotund
Pe-o ţuguiată albă-colilie
Apoi pe o roşcată, lată-n fund.

Ba într-un timp. s-a aşezat cuminte
Pe una de mieluţ cu firul creţ
Ce-acoperea un cap de preşedinte.
Şi iar porni în zboru-i îndrăzneţ.

Că tot văzînd-o neastîmpărată
Din cei de faţă, unu-a exclamat:
— Să ştiţi că musca asta blestemată
Cu-atîta bîzîit m-a enervat!

Un altul zise: — Nici mie nu-mi place
Şi-aş vrea s-o văd plecată prin străini,
Dar ce să-i faci, ea a venit încoace
Nemaigăsind... căciuli pe la vecini!

FLORIN IORDĂCHESCU

Instantaneu

O brigadieră
Veselă-a intrat,
Roşiile-n seră
S-au... îmbujorat.

C. CONSTANTINESCU

Echipa de fotbal „Recolta", Viile Satu-Mare este codaşa campionatului raional, avînd numai 4 goluri marcate.

Antrenorul: — *Mai încercăm şi aşa, că nelegaţi la ochi trag numai peste bară!*

Desen de AL. CLENCIU

SARITURA ÎN ÎNĂLŢIME

— *Ai ghinion, nea Zamfire: ai doborît stacheta în cădere... cu mustaţa.*

Desen de AL. CLENCIU

Din carnetul şoferului Tilică

O POVESTE CU VERIGHETE

Măi Tilică, mă iei şi pe mine cu camionul în oraş!

Cine ar putea să-l refuze pe tovarăşul Frumuşelu, contabilul gospodăriei noastre, mai ales cînd aleargă omul să cumpere o verighetă pentru noua sa logodnică din primăvara acestui an.

— Vă plac verighetele? l-am întrebat eu.

— Vezi, eu am fost pînă acum un om nenorocos, începu tovarăşul Frumuşelu. — Nici nu mă logodeam bine, măi Tilică, şi viaţa îmi scotea în cale o altă fată mai frumoasă, cu calităţi mai alese decît prima. Şi atunci, mă logodeam din nou. Pricepi? Să nu crezi că am fost nestatornic, dar căutam mereu fata desăvîrşită. Acum, în sfîrşit, am găsit-o! M-am îndrăgostit cu-adevărat, ţi-o jur.

Din vorbă în vorbă, intrînd în oraş, am oprit la un magazin unde tovarăşul Frumuşelu, îndrăgostit de data asta cu adevărat, cumpără cea mai frumoasă şi mai scumpă verighetă de logodnă. Cînd ajunserăm pe strada Speranţei, tovarăşul contabil îşi strigă logodnica (claxonatul e interzis chiar şi în chestiuni arzătoare...) şi apoi am fost poftiţi în casă.

După tradiţia sa, tovarăşul Frumuşelu îi confiscă privirea, apoi îi dete drumul să privească verigheta, rostind ca şi în anii trecuţi:

— Priveşte, e primul inel de logodnă din viaţa mea!

Dar logodnica, privindu-l în ochi (ca vrăbiuţa pe şarpe) i se adresă curioasă:

— Chiar prima verighetă?

Tovarăşul Frumuşelu trecu prin toate culorile curcubeului, îi povesti despre vreme şi despre meciul de handbal Romînia-Suedia, după care o întrebă cu tremur în glas, uitînd să-i răspundă:

— Îţi place verigheta?

— Da... Nu-i urîtă!... Dar eu am una şi mai frumoasă de luna trecută...

Şi după ce i-o arătă, logodnica îi spuse cu bucurie:

— Astălaltă verighetă e de la mare... de la Mamaia...

— Cum, se burzului tovarăşul contabil, ai mai fost logodită? De două ori logodită?

— Cum de două ori?! Priveşte verigheta asta, e de cînd m-am logodit la Borsec... Tiii, ce brazi frumoşi pe acolo!... Asta-i de la Iaşi, de la Copou... Asta de la Vatra Dornei...

Dar tovarăşul Frumuşelu nu mai putu să răspundă. L-am depus frumos în autocamionul meu transformat în maşină a Salvării şi nu s-a trezit decît la o mătuşă a fetei, care o crescuse de mică, şi pe care o întrebă de cîte ori a fost logodită nepoata ei.

— Niciodată! i-a răspuns mătuşa indignată.

— Eu am auzit-o înşirînd vreo cinci logodne, după toate reliefurile geografice — munte, mare, deal...

Mătuşa a rîs cu lacrimi:

— Auzi ştrengăriţa, ce i-a dat prin cap! De două zile a adunat toate verighetele din familie. Ţi-a jucat o farsă, crede-mă. Dar ce-o fi urmărit? Dumneata ce crezi? îl întrebă mătuşa foarte serioasă, intrînd deodată la bănuieli.

Întrucît tovarăşul Frumuşelu consumase deja toate culorile curcubeului, nu-i mai rămase decît să se facă pămîntiu şi să bată strategic în retragere, jurîndu-mi că e îndrăgostit cu adevărat şi că logodna lui din această primăvară e ultima.

Eu l-am crezut. Rămîne să-l mai creadă şi logodnica.

TILICĂ

Pt. conf. N. TĂUTU

REDACŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii" Tel. 17.60.10, interior 1882 ABONAMENTE: 7,60 lei anual. Abonamentele se fac la oficiile poştale, prin factorii poştali şi difuzorii voluntari. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii • 40.001